

Europa Cup voor Landenteams 1960

Coupe Henri Delaunay

EK 1960

Voor de start

Echt veel interesse was er niet voor de eerste *Europa-Cup voor Landen*. Kranten en sportbladen ruimden weinig plaats in voor het toernooi. Zeker niet in de grote sportlanden als West-Duitsland en Engeland, die zelf ontbraken en het toernooi dan ook beschreven als onbelangrijk. Zelfs in Frankrijk zelf kostte het moeite de fans te overtuigen van het feit dat hier de vier beste landen van Europa om de titel streden. Er waren belangrijkere thema's in voetbalwereld. Het WK 1962 bijvoorbeeld, waarvoor men met tegenzin naar het verre Chili (in 1960 getroffen door een zware aardbeving) moest en de landen streden om de kwalificatie. Of het lot van het Hongaarse wonderteam, dat na de opstand van 1956 uiteen viel en waarvan de spelers moesten afwachten of ze speelgerechtigd werden voor clubs in het buitenland. Engeland was in de ban van transfers van topspelers naar Italië. John Charles, Joe Baker, Denis Law, Gerry Hitchens en Jimmy Greaves verdienden daar een veelvoud van de salarissen in Engeland.

Sportief stond Real Madrid op eenzame hoogte. Het legendarische elftal met Raymond Kopa, Ferenc Puskas en Alfredo di Stefano was de baas in Europa met attractief, aanvallend spel. Na de introductie van de Europa Cup voor Landskampioenen in 1955/56 wonnen de Madrilenen de eerste vijf bekertjes.

In 1960 hadden Puskas, Di Stefano, Kopa, Gento en de andere sterren zich wederom aan de top van Europa genesteld met een sensationele 7-3 zege op Eintracht Frankfurt. Met oogstrelend voetbal zou nooit meer een club zo ver verheven zijn boven de rest. Ze waren hun tijd ver vooruit met aanvallend voetbal. Het systeem met vijf aanvallers in de voorhoede was door de meeste landen overboord gezet. Brazilië had veel succes met het 4-2-4 systeem, sommigen begonnen zelfs met het verfoeide 'catenaccio', waar vooral de Italiaanse (lees: Milanese) clubs ver mee kwamen.

De successen van Real maakte ook het Spaanse elftal favoriet voor de EK, al had het nationale team veel last van de binnenlandse politieke strijd met Baskenland en Catalonië.

Eén team had mogelijk een goed tegenwicht kunnen vormen, maar een tragisch vliegtuigongeluk maakte daar op 6 februari 1958 een einde aan. Zeven spelers van het talentvolle Manchester United van Matt Busby kwamen om het leven op de terugweg van een wedstrijd in Belgrado, waaronder het grootste talent, de 21-jarige Duncan Edwards. Trainer Busby en Bobby Charlton overleefden de crash wel.

De Koude Oorlog drukte ook een zware stempel op de sport en zorgde voor scherpe tegenstellingen tussen oost en west. Zodra West- en Oost-Europese teams elkaar troffen, was er ruzie, irritaties, incidenten of teams die zich terugtrokken. Vaak speelde de politiek hierin een belangrijke rol. Ook spanningen tussen bv. Griekenland en Turkije (Cyprus) en onrust in Albanië en Joegoslavië zorgden voor onzekerheden bij de afwerking van het toernooi.

Ondanks al deze problemen was het gelukt een begin te maken met het *Europa-Cup voor Landenteams (European Nations Cup)* ofwel de *Coupe de Henri Delaunay*.

De kwalificatie

Tegenwoordig zou niemand er aan denken om de loting voor de EK twee dagen voor de start van de WK uit te voeren. In juni 1958 was de UEFA blij dat eindelijk het besluit was gevallen het Europese landentoernooi te organiseren. Alle belangrijke voetbalpersoonlijkheden waren toch in Stockholm aanwezig, zodat direct van de gelegenheid gebruik gemaakt werd om te loten. De loting kreeg weinig aandacht in de wereldpers.

Eén probleem moest direct uit de weg worden geruimd. Zeventien deelnemers was een onhandig getal, zodat in een voorronde een land moest afvallen. Ierland en Tsjecho-

Slowakije hadden deze twijfelachtige eer. Tegelijk werd uitgemaakt welke winnaars van de eerste dubbel elkaar in de kwartfinale elkaar troffen.

De landen speelden in een knock-outsysteem elk een thuis- en een uitwedstrijd. Bij gelijk aantal punten na twee wedstrijden telde het doelsaldo; als ook dat gelijk was volgde een derde wedstrijd.

Spel

Het aloude 5-3-2 systeem verkeerde in een eindfase. Sinds het WK 1958 werd het 4-2-4 systeem steeds meer gebruikt. In de zestiger jaren kwamen er trainers met meer varianten. Helenio Herrera maakte bij Inter Milan furore met het uiterst defensieve catenaccio-voetbal met vijf verdedigers.

Wissels waren in die tijd nog niet toegestaan.

EK 1960

Voorronde Kwalificatie (5 april – 10 mei 1959)

05-04-59 Ierland – Tsjecho-Slowakije 2-0 (2-0)

10-05-59 Tsjecho-Slowakije – Ierland 4-0 (1-0)

De twee wedstrijden werden niet vooraf gespeeld, de kwalificatiewedstrijden waren al begonnen, toen deze landen elkaar ontmoetten. De organisatie was nog niet helemaal op de rit.

Het favoriete Tsjecho-Slowakije was nog niet bekomen van de schok van de voortijdige uitschakeling tijdens het WK 1958 na een beslissingswedstrijd tegen Noord-Ierland.

In Ierland zag het er eerst ook niet goed uit. Liam Tuohy en Noel Cantwell hadden voor een comfortabele 2-0 voorsprong gezorgd, waardoor de Ieren met een gerust hart naar Bratislava vertrokken. Daar trok Tsjecho-Slowakije de zaak snel recht. Na een snelle voorsprong in de 4^e minuut werd het uiteindelijk 4-0. Een unicum in deze wedstrijd: Imrich Stacho was de eerste doelman die een doelpunt maakte in een EK-wedstrijd. De Tsjechische doelman verzilverde een strafschop.

Kwalificatie (15 april 1958 – 22 mei 1960)

De landen mochten zelf uitmaken wanneer de wedstrijden voor de kwalificatie werden afgewerkt, als ze maar voor eind 1959 gespeeld waren. Zo kon het voorkomen dat Frankrijk en Griekenland al in december 1958 klaar waren en anderen pas in oktober 1959. De ene keer (Hongarije – Sovjet-Unie) duurde de return een jaar, de andere keer (Portugal - Oost-Duitsland) een week.

28-09-58 Sovjet-Unie – Hongarije 3-1 (3-0)

27-09-59 Hongarije – Sovjet-Unie 0-1 (0-0)

Topper bij de kwalificatie was de koppeling van de Sovjet-Unie aan Hongarije. Het wonderteam van Hongarije was wel de meeste glans kwijt na een glorieuze periode. Tussen 1950 en 1956 had het slechts één duel verloren: juist in de WK-finale tegen West-Duitsland ontbeerde het aan alle geluk en moest het na een 2-0 voorsprong volkomen onterecht met 2-3 het hoofd buigen.

Na de opstand van 1956 doken de sterren van Hongarije onder in Zuid-Amerika. Pas na maanden getouwtrek werden ze ondergebracht bij buitenlandse clubs. Voor het Hongaarse nationale elftal mochten ze niet meer uitkomen, waardoor de voetballiefhebbers verstoken bleven van meer Hongaarse successen. Op het WK in 1958 moest Hongarije voortijdig naar huis door uitschakeling in een beslissingswedstrijd met Wales.

Bij het team van Sovjet-Unie waren de verwachtingen hooggespannen. Op het WK hadden de staatsamateurs goed gepresteerd (pas uitschakeling in de kwartfinale door Zweden, na eerdere winst op Engeland).

Trainer Kachalin liet zijn team al dagen van te voren in trainingskamp bij elkaar komen, wat ongewoon was in die tijd. Het team speelde het moderne 4-2-4 systeem, maar moest het wel stellen zonder superster Netto.

Op 28 september 1958 vond het allereerste officiële duel voor de *Europa-Cup voor Landenteams* plaats in het Lenin-stadion in Moskou voor 100.572 toeschouwers. Na een snelle 2-0 voorsprong en een veilige 3-0 ruststand werd het een verdiende 3-1 zege op de tegenvallende Hongaren. Anatoli Ilyin was de speler die het eerste EK-doelpunt scoorde, in 1956 had hij ook al de enige goal gescoord in de Olympische finale. Bijna een jaar later was pas de return. Intussen was keeper Grosics uit Oostenrijk naar Hongarije teruggekeerd en ook Bozsik, een van de weinige WK-helden die in Hongarije was gebleven, stond weer ter beschikking. Het mocht niet baten, de Sovjet-doelman Yashin was niet te passeren, Hongarije verloor met 0-1 (treffer van Voinov) en de Sovjets waren een ronde verder.

28-06-59 Polen – Spanje

2-4 (1-2)

14-10-59 Spanje – Polen

3-0 (1-0)

Spanje was de topfavoriet, niet voor niets was Real Madrid met afstand de beste club van Europa. Het kon beschikken over de absolute topspeler van die tijd: Alfredo di Stefano. De Argentijnse immigrant was in 1957 en 1959 *Europees Voetballer van het Jaar*. Hij liet zich snel naturaliseren tot Spanjaard. Zijn debuut maakte hij op 30 januari 1957 tegen Nederland (5-1, drie goals van Di Stefano), tegelijk met een andere belofte, Luis Suarez. In de kwalificatie nam Polen nog wel een voorsprong, maar daarna stelde Spanje met twee doelpunten van Suarez en twee van Di Stefano snel orde op zaken. 2-4 was de eindstand, waardoor het duel in Spanje nog maar een formaliteit was. Het werd een gemakkelijke 3-0 overwinning met een hoofdrol bij alle doelpunten voor een andere immigrant, de Spaanse Hongaar Ladislao Kubala.

23-09-59 Denemarken – Tsjecho-Slowakije

2-2 (2-2)

18-10-59 Tsjecho-Slowakije – Denemarken

5-1 (1-1)

De Denen hadden eigenlijk weinig zin in het toernooi. In dezelfde periode verliep de kwalificatie voor de Olympische Spelen, waaraan de amateurs veel meer belang hechtten. Een probleem waar veel landen mee te kampen hadden. Denemarken was een klein voetballand en dus moest hetzelfde team aan beide kwalificatietoernooien meespelen.

De Denen namen, onder leiding van de Nederlandse scheidsrechter Bronkhorst, al binnen 20 minuten brutaal een 2-0 voorsprong, maar nog voor rust was de stand gelijkgetrokken. 2-2 was de eindstand.

In de return namen de Denen opnieuw een voorsprong, maar gingen uiteindelijk met een kansloze 5-1 nederlaag naar huis. Ze konden zich later troosten met een zilveren plak op de Olympische Spelen in Rome.

02-11-58 Roemenië – Turkije

3-0 (0-0)

29-04-59 Turkije – Roemenië

2-0 (1-0)

Turkije deed verwoede pogingen om een landelijke competitie in te voeren, gezien de grootte van het land en de daarbij ontbrekende infrastructuur een hele opgave. Internationaal had het land tot dusverre weinig gepresteerd en was het ook na de eerste wedstrijd in Roemenië direct kansloos. De Roemenen moesten nog wel even sidderen in de heksenketel van Istanboel, maar wisten zich toch tot de kwartfinale te plaatsen.

01-10-58 Frankrijk – Griekenland

7-1 (3-0)

03-12-58 Griekenland – Frankrijk

1-1 (0-0)

Na de derde plaats op de WK 1958 in Zweden was Frankrijk geen outsider meer, maar kreeg de rol van favoriet, zeker met het oog op de mogelijkheid van organisatie van het eindtoernooi. Daarvoor moest het zich uiteraard nog wel plaatsen, maar de loting was hen gunstig gezind: eerst Griekenland en dan de winnaar van Noorwegen - Oostenrijk. Griekenland legde de elf van trainer Paul Nicolas geen strobreed in de weg. Hij greep terug op het succesvolle WK-team; alleen Wisnieski (opgeroepen voor militaire dienst)

had hij vervangen door Cisowski, die direct twee treffers scoorde. De legendarische Raymond Kopa en de WK-topscorer aller tijden, Just Fontaine, pikten ook hun goals mee in het doelpuntenfestijn dat in 7-1 eindigde. Een EK-record dat tot 23 mei 1967 zou blijven staan (Roemenië – Cyprus 7-0).

In de return trad Frankrijk aan met een B-team, zonder de topspelers van Stade de Reims en Real-ster Kopa.

20-05-59 Noorwegen – Oostenrijk 0-1 (0-1)

23-09-59 Oostenrijk – Noorwegen 5-2 (3-1)

De aanvoerder van Noorwegen, Torbjørn Svenssen, werd voor het beginsignaal gehuldigd voor zijn 80^e interland; in die dagen een enorm aantal. De semi-prof was een betrouwbare stopper, onder wiens leiding het favoriete Oostenrijk (met Hanappi die zijn 75^e cap speelde) aardig in bedwang gehouden werd. Noorwegen schoot tegen de paal en zag een doelpunt wegens buitenspel afgekeurd, maar moest toezien dat Hof eenmaal voor Oostenrijk scoorde.

De reis naar Wenen was voor de Noren meer een vakantietrip, de meeste spelers hadden nog nooit met kunstlicht gespeeld. Toch boden ze redelijke tegenstand en was het verzet pas gebroken na de 4-2 van Skerlan. De grote man was de midvoor van Austria Wien, Horst Nemec, die zijn debuut opluisterde met twee treffers.

21-06-59 Oost-Duitsland – Portugal 0-2 (0-1)

28-06-59 Portugal – Oost-Duitsland 3-2 (1-0)

De Oost-Duitsers wilden zich graag een keer kwalificeren voor een eindtoernooi, maar moesten die hoop al na de eerste wedstrijd opgeven na de 0-2 nederlaag. Portugal beschikte over een goed team, met in de voorhoede de geboren Afrikanen Coluna, Vincente, Matateu en Duarte. De vermeende underdog had eerder in 1959 al van Italië en Schotland gewonnen. De meeste spelers kwamen van Benfica, een topclub die steeds ver kwam in de Europa-Cup.

De return was niet meer dan een formaliteit, zodat Portugal zich zonder veel moeite voor de volgende ronde plaatste.

31-05-59 Joegoslavië – Bulgarije 2-0 (1-0)

25-10-59 Bulgarije – Joegoslavië 1-1 (0-0)

Voor Joegoslavië was het de eerste test zonder de legende Rajko Mitic, die in december 1958 afscheid had genomen. Nieuwe talenten werden ingepast, maar de oudgedienden Galic en Tasic waren het die voor een veilig lijkende 2-0 voorsprong zorgden. De doelpunten vielen vlak na het eerste fluitsignaal en de tweede vlak voor het einde. De Bulgaren hadden voor deze wedstrijd de competitie stilgelegd om hun team, met de keeper Najdenov, de looper Kovachev en de strateeg Kolev, perfect voor te bereiden. Zonder succes. De tweede wedstrijd in Sofia was een stormloop op het Joegoslavische doel. De Bulgaren namen onder luide begeleiding van de supporters wel een voorsprong, maar de gelijkmaker volgde snel en daarbij bleef het.

Kwartfinale (13 december 1959 – 9 juni 1960)

Verrassingen waren in de achtste finales uitgebleven. Alleen Hongarije was als groot voetballand uitgeschakeld door een ander 'grote', Sovjet-Unie. Ook de uitschakeling van Oost-Duitsland was misschien niet helemaal verwacht.

De aandacht voor de kwartfinale was vooral op de strijd tussen de twee topteams van Sovjet-Unie en Spanje gericht. Dat juist deze landen ook politiek met elkaar in de clinch lagen, paste volledig bij het turbulente verloop van het toernooi.

De kwartfinales waren ook uit een ander oogpunt interessant. Uit de winnaars moest de organisator van het eindtoernooi voortkomen. Frankrijk en Spanje hadden al interesse getoond, maar moesten zich eerst kwalificeren. De beslissing zou in mei 1960 vallen, bij het 60-jarige bestaan van de Duitse voetbalbond.

Wederom werd gespeeld op knock-outbasis.

13-12-59 Frankrijk – Oostenrijk
27-03-60 Oostenrijk – Frankrijk

5-2 (3-1)
2-4 (1-0)

De eerste wedstrijd was al in december 1959. Oostenrijk had al sinds 1945 niet meer van Frankrijk gewonnen en dat zou ook nu niet veranderen. Frankrijk legde een flinke basis voor plaatsing door een 5-2 zege met drie treffers van Just Fontaine en twee van Jean Vincent, beiden speelden bij Stade de Reims. Oostenrijk mocht door de twee gescoorde treffers nog enige hoop koesteren.

Bij de return was het Prater-stadion slechts half gevuld. Een live-uitzending op tv zorgde ervoor dat veel voetballiefhebbers thuis bleven. Frankrijk reisde niet met een gerust hart af naar Wenen. Fontaine had in een competitiewedstrijd tegen Sochaux zijn been gebroken en ook Vincent ontbrak. Maar de Fransen hadden wel Raymond Kopa. De van geboorte Poolse voetballer ontrafelde in zijn eentje de Oostenrijkse verdediging en had een aandeel in alle vier Franse doelpunten, waarvan hij de laatste zelf voor zijn rekening nam.

Raymond Kopa werd geboren op 13 oktober 1931 als Raymond Kopaszewski als zoon van Poolse migranten in het Franse Noeux-les Mines. Toen hij 21 jaar was, koos hij voor de Franse nationaliteit en had intussen zijn naam veranderd in Kopa.

Kopa maakte furore bij Stade de Reims, dat door champagne-ondernemer Henri Germain naar de Franse top steeg. In 1951 ontdekte trainer Albert Batteux de kleine dribbelaar en Germain kaapte Kopa voor 1,8 miljoen Franse francs voor de neus van andere topclubs weg.

Met Kopa, *le Napoléon du football*, won Stade de Reims de Franse titel in 1953 en 1955. In het eerste Europa-Cupjaar 1955-56 bereikte Stade de Reims, met ook Jacquet en Hidalgo in de ploeg (Franse trainers??) de finale, maar verloor deze van Real Madrid. Kopa viel in dat seizoen al wel zo op, dat Real Madrid hem twee maanden voor de finale overnam.

Bij Real won Kopa de Europa Cup 1 in 1957, 1958 en 1959. In dat jaar speelde hij de finale tegen zijn oude club, waarin Just Fontaine de sterspeler was. Samen waren ze de smaakmakers van het Franse team dat als derde was geëindigd op het WK 1958 in Zweden.

Samen met andere vedettes Puskas, Gento, Di Stefano vormde hij een schitterende as van een legendarisch team.

22-03-60 Roemenië – Tsjecho-Slowakije
29-05-60 Tsjecho-Slowakije - Roemenië

0-2 (0-2)
3-0 (3-0)

Al na één helft was het pleit beslecht in het voordeel van Tsjecho-Slowakije na treffers van spelbepaler Masopust en Bubnik. Het tweede duel in Bratislava kende een sensationele start. Na de aftrap kon Bubernik via Kvastnak en Pavlovic al na 25 seconden de 1-0 laten aantekenen! Binnen 18 minuten stond het scorebord op 3-0 en deed Tsjecho-Slowakije het daarna rustig aan.

08-05-60 Portugal – Joegoslavië
22-05-60 Joegoslavië – Portugal

2-1 (1-0)
5-1 (2-1)

Portugal met zijn Benfica-helden Coluna en Germano tegen de Zuidslavische jonkies rondom routinier Branko Zebec, dat beloofde spanning. Portugal speelde in de thuiswedstrijd sterk en nam een overtuigende 2-0 voorsprong, maar aanvoerder Kostic bracht de spanning terug door negen minuten voor het einde de stand terug te brengen tot 2-1.

De return was alleen in de eerste helft nog spannend. Joegoslavische doelpunten vlak voor en na rust bezegelden het Portugese lot. De 3-1 stand werd nog uitgebouwd tot 5-1. Het was duidelijk dat bij het eindtoernooi met Joegoslavië rekening gehouden moest worden!

29 mei 1960 Sovjet-Unie – Spanje, Spanje teruggetrokken

De loting voor de kwartfinale betekende direct het eerste incident, omdat de politiek niet los kon worden gezien van de sport; de Koude Oorlog was op zijn hoogtepunt. Bij de ontmoeting tussen Sovjet-Unie en Spanje werden oude koeien uit de sloot gehaald. Het ging nog om de Spaanse Burgeroorlog (1936-39). De Spaanse dictator generaal Franco was niet vergeten dat Russische brigades aan de kant van de tegenstander hadden meegevochten. Hij liet het Spaanse team, dat al op weg was naar Moskou, terugkeren naar huis. Gesprekken met Franco konden hem niet vermurwen. UEFA-secretaris Pierre

Delaunay stelde nog een wedstrijd op neutraal terrein voor. Franco ging hiermee akkoord, de Sovjets niet. Zij wisten dat Spanje bij een afzegging de schuld zou krijgen en zij zonder te spelen aan het eindtoernooi mochten deelnemen.

En zo kwam door eigen toedoen een einde aan de favorietenrol van Spanje. Deelname aan het eindtoernooi had de attractiviteit ongetwijfeld verhoogd en daarmee de interesse van andere grote Westerse voetballanden. Topspelers als Di Stefano, Puskas, Gento en Kubala ontbraken daardoor in bij de eindstrijd. Ook de kandidaatstelling voor de organisatie van het eindtoernooi kwam hiermee automatisch te vervallen. Een boete van 20.000 Duitse marken kwam er nog bovenop.

EK 1960

Het eindtoernooi in Frankrijk (6 juli – 10 juli 1960)

Het gastland

De keus om Frankrijk het eerst eindtoernooi te laten organiseren was logisch. Het land was al decennia lang druk met de ontwikkeling van de voetbalsport in Europees- en wereldverband. Het had op dat gebied ook belangrijke mannen op de voorgrond gehad. Henri Delaunay en zijn zoon Pierre, net als Gabriel Hanot. In 1938 had het land al een WK georganiseerd.

Frankrijk was op voetbalgebied zelf lange tijd een lichtgewicht, maar in de vijftiger jaren behoorlijk in opmars. Op de WK van 1958 was het, onder aanvoering van topscorer Just Fontaine en Raymond Kopa, als derde geëindigd en Stade Reims was met *Le Football Champagne* een van de beste clubs van Europa. Het bereikte de Europa-Cupfinale tegen Real Madrid dat inmiddels Kopa ingelijfd had. Profvoetbal was in het land van Charles de Gaulle in 1957 geïntroduceerd.

De stadions

Parc des Princes in Parijs en het Stadion Vélodrome in Marseille waren de uitverkoren plaatsen waar de vier wedstrijden moesten worden gespeeld. De tijd van voorbereiding was maar kort, in mei 1960 was de organisatie toegewezen aan Frankrijk, in juli moest het eindtoernooi worden gespeeld. Iets meer dan een maand. Gekozen werd voor stadions met een goede infrastructuur. Beide werden van oorsprong gebruikt door de wielersport. In Parijs was eigenlijk het Stade des Colombes het voetbalstadion bij uitstek als thuishaven van Stade de Reims en het stadion waar jaarlijks de bekerfinale werd gespeeld en dat ook de WK-finale van 1938 in huis had.

Stadions:

* Parijs, Parc des Princes, 40.000 plaatsen, geopend 1897

2 wedstrijden: Frankrijk – Joegoslavië, finale

* Marseille, Stade Vélodrome, 40.000 plaatsen, geopend 1937

2 wedstrijden: Sovjet-Unie – Tsjecho-Slowakije, wedstrijd om 3e plaats

Deelnemende landen

Frankrijk – Joegoslavië – Sovjet-Unie – Tsjecho-Slowakije

De scepsis voor het eerste eindtoernooi was in juli 1960 groot. Artikelen in kranten van tegenstanders als West-Duitsland en Zwitserland waren doorspekt met kritiek, hoon en spot. Ze hadden al hun vooroordelen, maar deze kregen extra voeding door berichten dat de deelnemende landen niet met hun sterkste team konden aantreden. Vooral Frankrijk zelf had problemen. De complete binnenvoorhoede Fontaine, Kopa en Piantoni moest afzeggen, alsmede Kaelbel en Remetter. Daartegenover stond het ontegenzeggelijke thuisvoordeel. Maar of zij met het gehavende team sterk genoeg waren om de Oostbloklanden te kunnen verslaan moest worden afgewacht. De Sovjets waren in topvorm, Tsjecho-Slowakije (later in 1962 vice-wereldkampioen) was ook sterk en het verjongde Joegoslavië (gemiddeld 23 jaar) was outsider. Alle vier ploegen hadden deelgenomen aan de WK in Zweden.

Twijfels waren er ook over het succes van het toernooi. De weersvoorspellingen waren beroerd (regen) en de deelnemende Oostbloklanden zouden weinig toeschouwers meebrengen.

Halve finale

Frankrijk – Joegoslavië 4-5 (2-1)

6 juli 1960 - Parc des Princes, Parijs. Toeschouwers 26.370.

Frankrijk: Lamia, Wendling, Herbin, Rodzik, Marcel, Ferrier, Heutte, Muller, Wisnieski, Stievenard, Vincent.
Coach Batteux.

Joegoslavië: Soskic, Durkovic, Zebec, Zanetic, Jusufi, Knez, Perusic, Sekularac, Jerkovic, Galic, Kostic.
Coach Lovric

Doelpunten: 11. Galic 0-1, 12. Vincent 1-1, 43. Heutte 2-1, 53. Wisnieski 3-1, 55. Zanetic 3-2, 62. Heutte 4-2, 75. Knez 4-3, 78. Jerkovic 4-4, 79. Jerkovic 4-5.

Scheidsrechter Grandain (België).

Met Joegoslavië, meestal nog als Zuid-Slavië aangeduid, hadden de gastheren juist hun *Angstgegner* geloot. Bij het WK 1954 waren de Fransozen door de Balkan-voetballers in de eerste ronde uitgeschakeld. Ook nu waren de vooruitzichten matig. Veel afzeggingen en slechts een half gevuld Parc des Princes. Vooral het gemis van Just Fontaine en Raymond Kopa stelde coach Batteux voor problemen. De clubtrainer van Stade de Reims moest het succesvolle WK 1958 een vervolg geven met een Europese titel.

De 26.370 toeschouwers werd een uiterst spectaculair duel voorgeschoteld. Na een Joegoslavische voorsprong door Galic (het eerste doelpunt op een EK-eindtoernooi!) werd het aanvallende Franse spel beloond met treffers van Vincent en Heutte. Toen Wisnieski acht minuten na rust de 3-1 scoorde leek de wedstrijd al beslist, maar toen begon het doelpuntenfestival pas. De zwakke Franse keeper Georges Lamia blunderde opzichtig bij de 3-2. Hij zou nooit meer het Franse doel verdedigen.

De ommekeer kwam in de 62^e minuut door toedoen van de Belgische scheidsrechter Grandain. Francois Heutte scoorde in duidelijke buitenspelpositie de 4-2, ondanks het vlagsignaal van de grensrechter. De Joegoslaven reageerden furieus en Zebec & Co. zetten nog eens flink aan. Ze drongen Frankrijk terug op eigen helft en hun lichtvoetige spitsen wisten plotseling de gaten in de defensie te vinden. In vier minuten passeerden ze Lamia drie maal en stonden ze weer op voorsprong: 4-5. Grote man was Drazen Jerkovic, die voor de laatste twee goals tekende.

Frankrijk treurde: opnieuw hadden ze van Zuid-Slavië verloren, en waren ze op hun eigen toernooi vroegtijdig uitgeschakeld.

Milan Galic (8 maart 1938) scoorde 37 goals in 51 wedstrijden voor het Joegoslavische nationale elftal. De Serviër speelde in het elftal dat in 1960 Olympisch voetbalkampioen werd, de EK 1960, waar Joegoslavië als tweede eindigde en de WK 1962 in Chili (vierde plek). Hij speelde bij de clubs FK Partizan en Standard Luik.

Drazen Jerkovic (6 augustus 1936 in Šibenik) was een Kroatië afkomstige voorhoedespeler en later ook manager. Hij speelde voor Dynamo Zagreb (1954-65) en AA Gent (1965). Door een ernstige blessure moest hij zijn voetballoopbaan op zijn hoogtepunt beëindigen. Met Dynamo won hij de landstitel in 1958, en de beker in 1960 en 1965. In 315 wedstrijden voor Dynamo scoorde hij 300 treffers. Hij speelde in het nationale elftal van Joegoslavië tussen 1960 and 1964, en scoorde 11 goals in 21 wedstrijden. Hij was van de partij bij het EK 1960 en WK 1962. Bij de WK 1958 hoorde hij wel bij de selectie, maar speelde niet. Op het EK 1960 nam hij in de halve finale tegen Frankrijk (5-4 zege) twee doelpunten voor zijn rekening. Op het WK 1962 was hij met vier goals topscorer samen met vijf andere voetballers. Jerkovic speelde in de Joegoslavische periode eenmaal voor Kroatië in een vriendschappelijk duel tegen Indonesië in 1956. Hij was de eerste coach van het Kroatische nationale elftal tussen 1990 en 1992.

Sovjet-Unie – Tsjecho-Slowakije 3-0 (1-0)

6 juli 1960 - Stade Vélodrome, Marseille. Toeschouwers 25.184.

Sovjet-Unie: Yashin, Chokheli, Maslenkine, Krutikov, Voinov, Netto, Metreveli, Ivanov, Ponedelnik, Bubukin, Meshki.

Coach Kachalin

Tsjecho-Slowakije: Schrojff, Safranek, Popluhar, Novak, Bubernik, Masopust, Vojta, Moravcik, Kvasnak, Bubnik, Dolinsky.

Coach Vutlacic

34. Ivanov 1-0, 56. Ivanov 2-0, 65. Ponedelnik 3-0.

Bijzonderheid: 67. Vojta (Tsj-Sl) mist strafschop.

Scheidsrechter Jonni (Italië).

In het broeierige Marseille botsten twee Oostbloklanden op elkaar. Tsjecho-Slowakije had een rijkere voetbalhistorie: WK-deelnemer op vier van de zes gespeelde WK's, waarvan 2^e op de WK 1934. De Sovjet-Unie was een sterk voetballand eind jaren vijftig:

Olympisch kampioen in 1956, voor het eerst WK-deelnemer op de WK 1958.

Tsjecho-Slowakije-trainer Vutlacic had te kampen met blessureleed: keeper Stacho en

verdediger Bomba waren moeilijk te vervangen. Hij had wel de beschikking over de

spelbepaler Jozef Masopust, maar die kon niet zijn stempel drukken op de wedstrijd.

De Sovjets hadden zich onder trainer Kachalin goed voorbereid op dit toernooi. Ze waren

vrijwel de gehele wedstrijd sterker. Op het middenveld heersten Netto en Voinov en

vooral de rechtersleugel Ivanov en Metreveli was op dreef. Als de Tsjecho-Slowaakse al

in de buurt kwam van het Sovjet-doel, dan was daar de ongenaakbare doelman Lev

Yashin. *Man of the match* was midvoor Viktor Ponedelnik. In de 34^e minuut bediende hij

Ivanov die geen moeite had de bal van dichtbij in het doel te schieten. Aan de tweede

treffer van Ivanov ging een prachtig een-tweetje met Ponedelnik vooraf. Een fel protest

wegens buitenspel van Ivanov werd niet gehonoreerd. De laatste zorgde zelf voor de 3-0

eindstand. Linksbuiten Vojta had de eer nog kunnen redden, maar schoot een strafschop

naast.

De Tsjecho-Slowaken stelden teleur; "Hun spel doet denken aan de dertiger jaren",

stelde een Duitse analyse (*Kicker*).

Een Engels commentaar luidde echter: "De score gaf de verhoudingen niet weer. De

Tsjechen controleerden een groot deel van de wedstrijd, maar het was louter aan Yashin

te danken dat zij niet scoorden."

Josef Masopust (Most, 9 februari 1931) speelde het grootste deel van zijn carrière voor Dukla Praag. Met deze club werd hij achtmaal landskampioen. Masopust maakte deel uit van het Tsjecho-Slowaaks voetbalelftal dat tijdens het WK voetbal 1962 in Chili de finale wist te bereiken. Hij scoorde de eerste goal in de finale tegen Brazilië, maar deze werd uiteindelijk met 3-1 verloren. Masopust kreeg dat jaar de Gouden Bal als Europees voetballer van het jaar. Hij kwam in totaal 63 maal voor Tsjecho-Slowakije uit en scoorde daarin tien keer. Na zijn actieve loopbaan werd hij trainer, onder andere bij RWDM. Hij leidde 1. FC Brno in 1978 naar de Tsjecho-Slowaakse landstitel en was van 1984 tot 1987 bondscoach van zijn land. Pele koos Masopust in 2004 als één van de 100 beste spelers uit de geschiedenis. Een jaar eerder werd hij bij het jubileum van de Tsjechische voetbalbond al gekozen als de beste Tsjechische speler van de voorafgaande vijftig jaar.

Wedstrijd om 3e en 4e plaats

Frankrijk – Tsjecho-Slowakije 0-2 (0-0)

9 juli 1960 - Stade Vélodrome, Marseille. Toeschouwers 9.438.

Frankrijk: Taillandier, Rodzik, Jonquet, Chorda, Marcel, Siatka, Heutte, Douis, Wisnieski, Stievenard, Vincent. Coach Batteux

Tsjecho-Slowakije: Schrojff, Safranek, Popluhar, Novak, Bubernik, Masopust, Pavlovic, Vojta, Molnar, Bubnik, Dolinsky.

Coach Vutlacic

58. Bubnik 0-1, 88. Pavlovic 0-2.

Scheidrechter Jonni (Italië).

Na de onnodige, snelle uitschakeling keerde de Franse fans het eindtoernooi de rug toe.

Slechts 9.438 mensen namen nog de moeite een kaartje te kopen voor de wedstrijd om

de derde plaats in het Vélodrome.

Beide coaches namen van de gelegenheid gebruik om veel nieuwe spelers in te passen. Na 90 minuten saaiere minuten kon Tsjecho-Slowakije de armen in de lucht steken. De Franse toeschouwers hadden toen het stadion al lang verlaten. Zonder Kopa, Piantoni en Fontaine was het vermoeide Franse team wederom krachteloos en zonder enige creativiteit. Zij bleken niet te vervangen.

Al in de eerste helft had Tsjecho-Slowakije de beste kansen, maar wist nog niet te scoren. Er was een fout van de 35-jarige routinier Jonquet voor nodig om Bubnik namens de staatsamateurs 0-1 te laten aantekenen. Twee minuten voor tijd besliste Pavlovic de strijd definitief.

Een bittere pil voor Frankrijk, dat twee jaar eerder nog zo sensationeel als derde was geëindigd op het WK in Zweden.

Finale

Sovjet-Unie – Joegoslavië 2-1 (0-1;1-1), na verlenging.

10 juli 1960 - Parc des Princes, Parijs. Toeschouwers 17.966.

Sovjet-Unie: Yashin, Chokheli, Maslenskine, Krutikov, Voinov, Netto, Metreveli, Ivanov, Ponedelnik, Bubukin, Meshki.

Coach Kachalin

Joegoslavië: Vidinic, Durkovic, Miladinovic, Zanetic, Jusufi, Matus, Perusic, Sekularac, Jerkovic, Galic, Kostic. Coach Lovric

43. 0-1 Galic, 49. Metreveli 1-1, 113. Ponedelnik 2-1.

Scheidsrechter Ellis (Engeland).

Geen mooie zomeravond op zondag 10 juli 1960, maar bijna onophoudelijke regen, het leek meer herfst. Ook de organisatoren stond het huilen nader dan het lachen, slechts 17.966 toeschouwers bij de finale, een flinke tegenslag voor de EK-pioniers. De wedstrijd werd onder kunstlicht gespeeld, ter vergelijking: de eerste WK-finale met kunstlicht was pas in 1986.

Frankrijk was na de uitschakeling van hun favorieten weer tot de orde van de dag overgegaan en de beide finalisten brachten weinig supporters met zich mee.

Toch waren de verwachtingen hooggespannen voor de finale. Twee attractieve ploegen stonden tegenover elkaar, waarbij de Sovjet-Unie met hun superstars Yashin, Netto en Ivanov licht favoriet waren.

Scheidsrechter was de Engelsman Arthur Ellis, die al op drie WK's gefloten had. Hij werd alom gerespecteerd en gewaardeerd en had ook met de finale geen enkel probleem. Sovjet-Unie kwam met hetzelfde team als in de halve finale vier dagen ervoor. Zij speelden met het 5-2-3 systeem, tegenover het 4-2-4 van de Joego's. Bij de laatste waren twee wissels ten opzichte van de halve finale. In het doel stond Vidinic en een nog grotere verrassing was de vervanging van Branko Zebec door Miladinovic. Wissels tijdens de wedstrijd waren in die tijd niet toegestaan, waardoor Zebec zijn 62^e interland en de geplande evenaring van recordinternational Bobek moest uitstellen.

Vanaf het begin wilden de Zuid-Slaven het Russische collectief met snel, elegant en getrukt spel breken. In een hoog tempo volgde aanval op aanval. Zelfs de middenvelders Voinov en Netto moesten hun verdediging dikwijls bijstaan. Vooral *enfant terrible* Sekularac stal de harten van de voetballiefhebbers met zijn snelle rushes vanaf de rechterkant. Daartegenover vormden de Russische verdedigers Chokheli, uitblinker Anatoli Maslenskine (Spartak Moskou; volgens de pers de beslissende factor in de finale) en Krutikov een massief blok. Hun harde spel waarbij menigmaal een been werd geraakt, frustreerde de tegenstander zeer. En als de Joegoslaven gevaarlijk in het zestienmetergebied werden, was daar altijd die fantastische keeper, de 30-jarige Lev Yashin. Met enkele wonderbaarlijke reddingen hield hij zijn ploeg overeind, zoals zo vaak. Toch ging Joegoslavië rusten met een voorsprong. Milan Galic benutte de voorzet van rechtsbinnen Jerkovic, waarbij Netto de bal van richting veranderde.

Na de pauze trok de Sovjet-Unie snel weer recht. Doelman Vidinic kon een schot van Bubukin niet vasthouden, waarna rechtsbuiten Slava Metreveli het leer binnen tikte: 1-1.

Hierna vervlakte het duel. Joegoslavië speelde voorzichtiger en aan Sovjet-zijde liep het spel steeds stroef. Ponedelnik had moeite met de zware bodem en Metreveli kon zich niet van zijn bewaker ontdoen. Ook hun middenveld kon niet het gebruikelijke korte tikwerk spelen. Op basis van hard werken veroverden de roodhemden toch geleidelijk een overwicht, de Joegoslaven kwamen er nog maar zelden uit. Van hun flitsende aanvalsspel was niets meer over. Het duel sleepte zich naar een einde, waarna een verlenging voor de beslissing moest zorgen.

Ivanov miste in de 77^e minuut de grootste kans, maar geheel vrijstaand schoot hij de bal in de handen van keeper Vidinic (tijdens WK 1974 bondscoach van Zaïre).

Wissels waren niet toegestaan, zodat de vermoeidheid toesloeg bij de voetballers, terwijl het tegen middernacht liep. Het spel werd alleen maar slechter met nauwelijks gevaar voor beide doelen. Zeven minuten voor het einde stuurde keeper Yashin linksbuiten Meshki weg, die tot dusverre weinig had laten zien. Midvoor Ponedelnik (Russisch voor maandag!) schatte de voorzet op waarde in en verschalkte Vidinic op sierlijke wijze.

De Sovjets speelden daarna de bal rustig rond en kwamen niet meer in gevaar. Hierna konden zij zich de eerste Europese kampioenen noemen.

Pech voor de Joegoslaven, die niet alleen de titel misten, maar ook de door dictator Tito in het vooruitzicht gestelde beloning: elke speler een auto en een stuk grond.

De president van de Sovjet-Unie, Nikita Chroesjtsjov, was minder genereus, de spelers moesten het doen met 200 dollar per persoon.

Topspelers Sovjet-Unie:

Lev Yashin

22 oktober 1929 – 20 maart 1990, Dynamo Moskou

De legendarische doelman van de Sovjet-Unie was een fantastische lijnkeeper met een imposant figuur en katachtige reflexen. Zowel sterk bij hoge als lage ballen.

Bij zijn leven al een legende, maar als Rus heeft hij nooit het grote geld gezien. In 1963 sloeg hij een aanbieding van Real Madrid af. In dat jaar werd de notoire roker tot Europees voetballer van het jaar gekozen.

Yashin kwam uit een arbeidersfamilie in Moskou. Op zijn twaalfde begon hij al te werken in de metaalbewerking. Zijn hele voetballoopbaan, die van 1949 tot 1971 liep, speelde Yashin voor Dynamo Moskou. Hij won in die tijd vijf keer het Sovjet kampioenschap en drie keer de beker. In 1953 won hij bovendien het Sovjet kampioenschap ijshockey voor Dynamo, nadat hij zichzelf maar niet in de basis van het voetbalteam kon spelen.

Yashins grootste rivaal was Khomich, die ook de keeper van het Sovjet-team was. Ze speelden allebei bij dezelfde club, maar Khomich had al een reputatie opgebouwd voordat Yashin in beeld kwam, en lange tijd moest hij dus genoegen nemen met een tweede plaats.

In 1954 werd Yashin uiteindelijk voor het eerst opgeroepen voor het nationale team. Hij zou in totaal 78 wedstrijden spelen, en in die tijd goud winnen op de Olympische Spelen van 1956 en ook het allereerste Europees Kampioenschap winnen (1960). Hij deed met zijn land mee aan drie WK's, namelijk die van 1958, 1962 en 1966. In 1970 ging Yashin wederom mee, maar als derde keus en mentor voor de jongere spelers. In 1971 speelde Yashin zijn afscheidswedstrijd, uitkomend voor zijn club Dynamo Moskou tegen een verzameling Europese sterren.

Eén van de beste wedstrijden speelde Yashin in 1963, toen hij als keeper van de 'Rest of the World XI' tegen Engeland speelde als jubileumwedstrijd ter ere van het 100 jarig bestaan van de Engelse voetbalbond. Hij had verschillende bijnamen, dankzij zijn altijd geheel zwarte outfit, acrobatische reddingen en lange handen.

Zijn meest voorkomende bijnaam 'de Zwarte Spin' stamt uit 1962 toen het elftal van de Sovjet-Unie op tournee was in Zuid-Amerika. De Zuid-Amerikaanse spelers en toeschouwers sloten hem in hun hart en gaven hem de bijnaam 'Araña Negra', de Zwarte Spin. Yashin weefde een ondoordringbaar web over zijn doelgebied en bleef onzichtbaar tot het moment dat hij de bal kon verschalken, zo werd gezegd.

Yashin is de enige keeper die ooit gekozen is tot Europees voetballer van het jaar. Naar verluidt heeft hij in zijn carrière bovendien rond de 150 penalty's gestopt; veel meer dan welke andere professionele doelman in de geschiedenis van het voetbal. Het geheim achter zijn talent om penalty's te stoppen omschreef Yashin als volgt: "Een sigaretje om rustig te worden, en dan een borreltje om je spieren klaar te maken."

Voor bewezen diensten ontving Lev Yashin in 1968 de 'Orde van Lenin', de op één na hoogste onderscheiding in de Sovjet-Unie. Lev Yashins testimonial voor de FIFA werd in het Lenin Stadion in Moskou gespeeld. Zo'n 100.000 toeschouwers zagen een wedstrijd met grote sterren als Pelé,

Eusebio en Franz Beckenbauer. Na zijn carrière probeerde Yashin het nog een tijdje als trainer in de tweede divisie van Finland en bij enkele jeugdteams. In het stadion van Dynamo Moskou staat inmiddels een bronzen standbeeld van Yashin, die tot de grootste van de club wordt gerekend. In 2000 werd Yashin gekozen in het FIFA team van de eeuw, en kreeg hij postuum de prijs voor 'keeper van de eeuw'.

Lev Yashin overleed in 1990 als gevolg van complicaties veroorzaakt door de amputatie van een van zijn benen. Hij staat nog altijd bekend als een briljant keeper. De FIFA heeft de prijs voor beste doelman op een wereldkampioenschap (1994) naar Yashin vernoemd.

Yashin alias de Zwarte Spin

Statistieken

- 812 wedstrijden
- 326 wedstrijden in de basis van Dynamo Moskou
- 75 wedstrijden voor de Sovjet-Unie (70 doelpunten tegen)
- 13 wedstrijden op WK's
- 480 wedstrijden zonder tegendoelpunt
- 150 gestopte penalty's

Prijzen

Sovjet-Unie

- 1 ijshockey kampioenschap
- 5 Sovjet voetbalkampioenschappen (5 keer tweede, één keer derde)
- 3 Sovjet voetbalbekers

Internationaal

- 1 Gouden Olympische medaille (voetbal)
- 1 Europees Kampioenschap (en één keer tweede)
- 4e op het WK 1966

Overigen

- Europees voetballer van het jaar (1963)
- Beste doelman van de Sovjet-Unie (1960,1963,1966)
- Orde van Lenin (1967)
- Olympische Orde (1986)
- FIFA Gouden Orde (1988)
- Gouden medaille van de 'Hamer en sikkel' als held van socialistische (1989)
- FIFA 'Doelman van de eeuw' (2000)

Lev Yashin

Viktor Ponedelnik (22 mei 1937, Rostov-on-Don) wordt gezien als een van de beste Sovjet-aanvallers uit de voetbalhistorie; sterk in de lucht, speelde met veel inzet. Zijn carrière begon bij een kleine club Rostselmash, in 1956. In 1958 speelde hij voor *SKA Rostov-on-Don* en werd al snel uitgenodigd voor het nationale team. Op het eerste EK in 1960 bezorgde hij de Sovjet-Unie de eerste enige titel door de winnende goal in de verlenging. Ponedelnik stopte in 1966 wegens astma en een blindedarmoperatie. Hij scoorde 20 (volgens sommige tellingen 21) treffers in 29 interlands.

Na zijn loopbaan als speler werkte Ponedelnik als coach, sportjournalist, schrijver van sportpublicaties en adviseur van de "President of the Russian Federation". Hij won diverse prijzen voor zijn bijdragen aan de sport. Hij is getrouwd, heeft drie kinderen en vier kleinkinderen.

Viktor Ponedelnik

Ponedelnik's doelpunt ging de Russische voetbalhistorie in als een legendarisch doelpunt. Hij vertelde over die memorabele avond in Parijs: "Ik herinner mij dat het regende en dat de wedstrijd pas laat om 10 uur 's avonds Russische tijd begon. De winnende treffer viel ver in de verlenging, voor hem na middernacht, zodat de kranten schreven: "Ponedelnik Zabivayet v Ponedelnik (Maandag scoort op maandag)."

Terug in de Sovjet-Unie na het officiële welkom in het Luzhniki Stadion hoorde hij dat het hele land aan de radio gekluisterd was geweest. "Ze zeiden dat in Moskou nergens een donker raam te zien was, niemand sliep, iedereen luisterde. Toen we dat hoorden, hadden we letterlijk de tranen in onze ogen.

Na de gewonnen finale bood de machtige Santiago Bernabeu, voorzitter van de beste club van die tijd, Real Madrid, liefst vijf spelers een contract aan. Maar het was in die tijd een onmogelijke droom voor spelers achter het IJzeren Gordijn. "We durfden er niet eens aan te denken," zei Ponedelnik. "Bij elke gelegenheid was de KBG zichtbaar of onzichtbaar aanwezig. We zeiden dat we een contract hadden, ook al was dat misschien niet het geval."

Ponedelnik vertelde in 1999 over de finale met dubbele gevoelens, nog maar vijf spelers waren in leven. "In de Sovjet-Unie was er geen leven, baan of hulp na de voetballoopbaan. Je werd op straat gegooid, veel ex-voetballers raakten aan de drank, niemand hielp hen, clubs nodigden hen niet uit."

Met Ponedelnik liep het beter af. Na zijn gedwongen afscheid in 1966 op 29-jarige leeftijd werd hij succesvol journalist voor Sovietsky Sport. Met zijn indrukwekkende gestalte dwong hij zowel tijdens als na zijn voetballoopbaan veel respect af. Hij was een uitzondering, zelfs Yashin werd na zijn carrière genegeerd in de hoogste Russische voetbalkringen.

Kevin O'FLYNN. [The St. Petersburg Times](#), 1999

Igor Netto (1930 - 1999) was een van de beste Russische voetballers aller tijden. Hij begon als linker vleugelverdediger, maar door zijn aanvallende kwaliteiten, dribbels en technisch vermogen verhuisde hij later naar het middenveld. Hij was de aanvoerder van het nationale elftal van USSR van 1954 tot 1963. Hij leidde zijn team zijn naar de gouden Olympische plak in 1956 en de Europese titel in 1960. Op het WK 1958 speelde hij slechts één wedstrijd mee door een blessure, maar in Chili speelde hij vier duels en bereikte de kwartfinale. In totaal speelde hij 54 interlands, waarin hij 4 maal doeltreffend was. Hij speelde voor Spartak Moskou van 1949 tot 1966, scoorde 37 goals in 367 competitiewedstrijden, won vijf maal het landskampioenschap en drie maal de beker. Hij stopte in 1966 en werd ijshockeycoach. Hij werd beloond met de 'Orde van Lenin' in 1957. Later trainde hij de teams AC Omonia, FC Shinnik Yaroslavl, Torpedo Moskou, Iran, Panionios en Neftchi Baku.

*De Coupe Henri Delaunay ging in 1960 naar Moskou.
Lev Yashin (links) en Igor Netto rechts*

Valentin Ivanov

19.11.1934 - Torpedo Moskou

Groot technicus in de Russische voorhoede. Speelde ook in het Sovjet-team bij de WK's in 1958 en 1962. Gedeeld WK-topscoorer van 1962 in Chili met vier treffers. Scoorde op WK 1958 ook twee maal. Scoorde 26 doelpunten in 59 interlands, en staat daarmee derde op de Russische topscorerslijst achter Blochin en Protasov. Een groot deel van zijn loopbaan speelde hij bij Torpedo Moskou, waarvoor hij 124 maal raak schoot. Zijn zoon Valentin Ivanov is scheidsrechter.

De verliezer

Joegoslavië was steevast "de bruidsjonker, nooit de bruidegom", zo stonden ze in eigen land al bekend. Nooit de winnaar, altijd de schlemiel. Zo verloren ze bv. de finale van het Olympisch toernooi in 1948 in Londen met 3-1 van Zweden. Vier jaar later was in Helsinki Hongarije de baas over Joegoslavië en in 1956 dezelfde tegenstander als bij de EK-finale van 1960. Sovjet-Unie kwam toen met 1-0 zegevierend van het veld en ook toen speelde de ploeg van Zebec aanvallend met vlotte combinaties, maar zonder resultaat.

Sovjet-Unie Europees Kampioen 1960

Winnend team

Lev Yashin 22-10-29, Dynamo Moskou

Givi Chokheli (Tsocheli, Tchekeli) 27-6-37, Dynamo Tblisi

Anatoli Maslennikov 26-6-30, Lokomotiv Moskou

Anatoli Krutikov 21-9-33, Spartak Moskou

Juri Voinov 29-11-31, Dynamo Kiev

Igor Netto 9-1-30, Dynamo Moskou

Slava Metreveli 30-5-36, Torpedo Moskou

Valentin Ivanov 19-11-34, Torpedo Moskou

Viktor Ponedelnik 22-5-37, SKA Rostov

Valentin Bubukin 23-4-33, Lokomotiv Moskou

Michail Meshki 12-1-37, Dynamo Tblisi

Trainer Gavril Katsjalin 20-3-11

Begonnen bij Lokomotiv Moskou. Was sinds 1955 coach van Sovjet-team.

UEFA EK-Team van het Toernooi

1. Lev Yashin
2. Vladimir Durkovic
3. Ladislav Novák
4. Igor Netto
5. Josef Masopust
6. Valentin Ivanov

7. Slava Metreveli
8. Milan Galic
9. Viktor Ponedielnik
10. Dragoslav Sekularac
11. Borislav Kostic